

سوالات امتحانی درس:

به نام خدا

فارسی دهم - فصل اول (۱۰ نمره)

سازمان آموزش و پرورش استان فارس

نام و نام خانوادگی:

اداره‌ی آموزش و پرورش شهرستان جهرم

وقت: ۲۵ دقیقه

شعبه:

دبیرستان نمونه دولتی شهید مفتّح

نام دبیر: رمضانلی

الف) قلمرو فکری:

۱- معنی ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسد.

الف) و اندر همه کاری داد از خویشتن بده، که هر که داد از خویشتن بدهد، از داور مستغنی باشد ۱

ب) در بُنِ این پرده ی نیلوفری کیست کند با چو منی همسری ؟ /۵.

ج) لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سخنی ، گوش ماند /۷۵.

د) اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن /۵.

ه) همه کس را به سزا، حق شناس باش، خاصه قرابت خویش را /۷۵.

۲- عنصرالمعالی در عبارت زیر، انسان‌ها را به چه کاری توصیه می‌کند؟ /۵.

بدان کوش که به هر محالی از حال و نهاد خویش بنگردی، که بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند

۳- در بیت « ابر ز من ، حامل سرمایه شد باغ ز من ، صاحب پیرایه شد » مقصود از «سرمایه» و « پیرایه» چیست؟ /۵.

ب) قلمرو زبانی

۴- معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (نمره)

الف) خواست کزان وَرطه قدم در کشد ب) زهی گویا ز تو کام و زبانم ج) چون بگشایم ز سر مو ، شیکن د) عشق شوری در نهاد ما نهاد

۵- نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. /۷۵.

الف) در بر من ره چو به پایان برد از خجلی سر به گریبان برد ب) به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین مشو

۶- فعل « داشت می‌نوشت » را با حفظ شخص به مضارع اخباری برگردانید. /۵.

۷- در بین گروه کلمات زیر املای چهار کلمه نادرست است. آن‌ها را مشخص کنید و شکل درست آن‌ها را بنویسید. ۱.

حریف مغلوب- مخزول و نالان- استرحام- ضمایم و تعلیغات- پلاس مندرّص- ذوق و قریحه- نصاب‌السییان- وقار و طمأنینه

ج) قلمرو ادبی

۸- مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. ۱.

الف) بزرگان به هر حقّ و باطلی از جای نشوند ب) نعره بر آورده ، فلک کرده کر دیده سیه کرده ، شده زهره در

۹- دو آرایه‌ی برجسته‌ی بیت زیر را مشخص کنید. (۵/نمره). (آرایه تکراری نباشد).

چون بدوم ، سبزه در آغوش من بوسه زَند بر سر و بر دوش من

۱۰- در عبارت زیر ترکیب «صدای گرم» آرایه‌ی پدید آورده است. /۲۵.

صفحه سفیدی را باز می‌کرد و ارتجالاً انشایی می‌ساخت و با صدای گرم و رسا به قول امروزی‌ها اجرا می‌کرد. (داستان خسرو)

۱۱- در عبارت زیر نویسنده برای اثربخشی سخن خود از چه شیوه‌ای کمک گرفته است؟ /۵.

از همه‌ی درس‌های حفظی بیست می‌گرفت؛ مگر در ریاضی که « کمیتش لنگ بود. » (داستان خسرو)

موفق باشید.